Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta torstai 08.10.2026 klo 12.00 / E 45/2026 vp / Lausuntopyyntö

E-kirje: Komission luonnosehdotus valtiontuesta rahoitusalan ulkopuolisten vaikeuksissa olevien yritysten pelastamiseen ja rakenneuudistukseen (2014/C 249/01) annettujen suuntaviivojen korvaamiseksi

Komissio lähetti heinäkuussa 2026 jäsenvaltioille englanninkielisen luonnoksen vuoden 2014 pelastamis- ja rakenneuudistustukea koskevien suuntaviivojen korvaavaksi tiedonannoksi (Draft Communication from the Commission: Guidelines on State aid for rescuing and restructuring non-financial undertakings). Uudet suuntaviivat korvaisivat 31.12.2026 päättyvät vastaavat suuntaviivat vuodelta 2014 ja olisivat voimassa 1.1.2027-31.12.2034.

Keksiset huomiot

Selkeä ja ennustettava valtiontukisääntely takaa sen, että EU:n valtiontukisääntöjä sovelletaan yhtäläisellä tavalla eri jäsenvaltioissa. Tämän vuoksi Suomen Yrittäjät kannattaa komission luonnosta, jolla korvattaisiin 31.12.2026 päättyvät vastaavat suuntaviivat.

Lähtökohtaisesti suhtaudumme erittäin kriittisesti vaikeuksissa olevien yritysten tukemiseen. Vaikka vaikeuksissa olevaa yritystä ei kohdeltaisi paremmin ehdoin kuin muita yrityksiä, tukien kohdentaminen vaikeuksissa oleville yrityksille hidastaa talouden uudistumista eikä tuen myönteinen vaikutus yritykselle kompensoi näiden tukien haitallisia vaikutuksia kilpailulle. Tämän vuoksi pidämme perusteltuna, että niiden tukemisen tulee olla sallittua pääsääntöisesti vain erittäin tarkkaan rajatuissa tilanteissa ja nämä tuet tulee olla erillisen normaalia tiukemman valtiontukisäänteIyn piirissä.

Mielestämme tällainen tuen mahdollistava tarkkaan rajattu tilanne voisi olla esimerkiksi innovatiivisten startup-yritysten erityiskohtelu siten, ettei niitä alkuvaiheessa katsota ”vaikeuksissa oleviksi yrityksiksi” vaikka niiden oman pääoman menettämistä koskeva ehto täyttyisi.

Lisäksi suotaudumme positiivisesti myös EU-tason huoltovarmuuden näkökulmasta strategisesti tärkeiden yritysten tukemiseen silloin, jos niiden poistuminen markkinoilta johtaisi huoltovarmuuden kannalta kriittisten tavaroiden tai palveluiden saatavuuden huoltovarmuuden heikentymiseen.

Samaan aikaan esitämme kuitenkin huolemme siitä, että poikkeus ei saisi johtaa tilanteeseen, jossa mitä tahansa tuotantoa pidettäisiin strategisesti tärkeänä siksi, että korvaavaa tuotantoa ei vielä ole syntynyt unionin alueelle.

Kannatamme sitä, että myönteiset ympäristövaikutukset otetaan huomioon osana yleistä etua, mutta suhtaudumme varauksellisesti siihen, että terästeollisuus katsottaisiin lähtökohtaisesti tukikelpoiseksi toimialaksi.

Suomen Yrittäjät yhtyy Suomen kantaan siinä, että arviointivelvoite laajennetaan suuriin tukiohjelmiin ja julkaisuvelvoite laajennetaan koskemaan 100 000 euron tukia. Meidän näkemyksemme mukaan nämä muutokset edistäisivät valvontaa ja varmistaisivat sitä, että tuen haitallinen kilpailuvaikutus ei ylittäisi tuen myönteisiä vaikutuksia.

Lopuksi haluamme muistuttaa siitä, että Suomen kaltaisen pienen maan etu on aina tiukka valtiontukipolitiikka. Erityisesti tämä on korostunut viime vuosina, kun jäsenvaltioiden protektionistiset tavoitteet ovat vahvistuneet ja suhtautumisen sisämarkkinoihin on muuttunut aiempaa varauksellisemmaksi.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
johtava ekonomisti